

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI

Broj: 02-11-1432/23- 2
Datum: 09.06.2023. godine

Na osnovu člana 10. Privremene Statutarne Odluke Grada Zavidovići („Službeni glasnik Grada Zavidovići“, broj: 4/22) i člana 18. i 32. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14-isp., 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), Gradonačelnik Zavidovići donio je

ZAKLJUČAK
o usvajanju Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Zavidovići
za period 2024. – 2026. godine

I

Usvaja se Dokument okvirnog Budžeta Grada Zavidovići za period 2024. – 2026. godine, broj: 02-11-1432/23 od 09.06.2023. godine.

II

Dokument okvirnog Budžeta Grada Zavidovići za period 2024. – 2026. godine, broj: 02-11-1432/23 od 09.06.2023. godine, dostavlja se Gradskom vijeću Grada Zavidovići kao informacija.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a za njegovu realizaciju zadužuje se Služba za upravu finansija, budžet i trezor i Stručna služba Gradskog vijeća.

GRADONAČELNIK

(M.P.)

doc. dr. Hašim Mujanović, s.r.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI
GRADSKO VIJEĆE

Broj: 01-11-1595/23-AP-3

Datum: 28.07.2023. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 25/22) i člana 10. Privremene Statutarne Odluke Grada Zavidovići („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 4/2022), Gradsko vijeće Zavidovići na 16. sjednici održanoj dana 28.07.2023. godine, razmatralo je Informaciju o Dokumentu okvirnog Budžeta Grada Zavidovići za period 2024.-2026. godina, pa nakon rasprave donijelo

ZAKLJUČAK

1. Gradsko vijeće Zavidovići prima k znanju Informaciju o Dokumentu okvirnog Budžeta Grada Zavidovići za period 2024.-2026. godina.
2. Dokument okvirnog Budžeta Grada Zavidovići za period 2024.-2026. godina, objaviti u „Službenom glasniku Grada Zavidovići“.
3. Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDAVAJUĆI
GRADSKOG VIJEĆA

(M.P.)

Admir Fojnica, prof., s.r.

II - AKTI GRADONAČELNIKA

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON**

GRAD ZAVIDOVIĆI

Broj: 02-11-1432 / 23

Datum: 09.06.2023. godine

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA ZAVIDOVIĆI ZA PERIOD
2024. – 2026. GODINE**

**Obrađivač: Služba za upravljanje finansijama, budžet i trezor
Zavidovići, juni 2023. godine**

1. UVOD

U skladu s Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 25/22), sačinjen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) za period 2024.-2026. godine.

Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda, što je utvrđeno ekonomskom politikom Federacije.

Trogodišnje planiranje budžeta obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova.

DOB za period 2024. - 2026. godine utvrđuje fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2024. godinu, te daje okvirna predviđanja za 2024. - 2026. godinu.

Ciljevi DOB-a su:

- racionalnija javna potrošnja,
- uspješnije određivanje prioriteta pri alokaciji javnih resursa i
- efikasnije korištenje raspoloživih resursa.

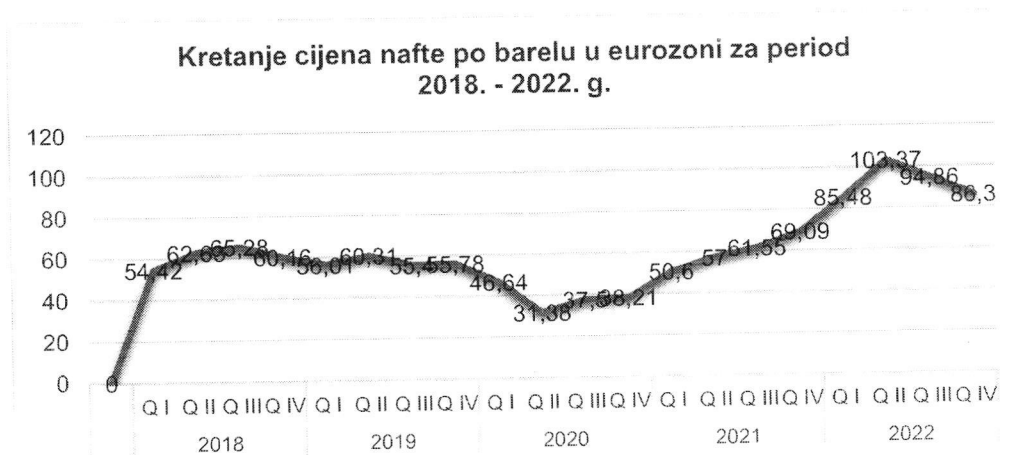
Još jedan bitan cilj DOB-a je da osigura sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda na nivou kantona, objedinjujući podatke o fiskalnom stanju kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova.

2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Nakon pada globalne ekonomske aktivnosti kao posljedice pandemije COVID 19, 2021. godina ostat će zapamćena kao godina oporavka, ali i godina rasta političkih napetosti između Rusije i Zapada. Velika politička i sigurnosna kriza na istoku Evrope eskalirala je u sukob između Rusije i Ukrajine, uzrokujući disbalans na globalnom tržištu energenata. Već u 2021. godini dolazi do narušavanja ravnoteže na tržištu energenata, prekomjerni zahtjevi na strani tražnje kojoj ponuda nije bila u stanju odgovoriti, odrazili su se na rast opće razine cijena. No, otvaranjem ratnog sukoba i uvođenjem sankcija ruskom energetske sektoru energetski problemi poprimaju teži karakter. Obzirom da je Rusija drugi najveći izvoznik nafte u svijetu, sankcije na izvoz u EU dodatno su smanjile ponudu nafte i utjecale na rast cijena. Budući da se naftom i naftnim derivatima trguje u američkim dolarima, vrijednost eura u odnosu na američki dolar je oslabila, stoga je i deprecijacija kursa eura dodatno doprinijela inflaciji. U nastavku dat je grafički prikaz kretanja cijena Brent sirove nafte po barelu u euro zoni za period 2018. - 2022. g. po kvartalima.¹

¹Cijene iskazane u eurima (kurs na dan 04.05.2023. 1 EUR =1,1043 USD)

Grafikon 1: Kretanja cijena Brent sirove nafte po barelu u euro zoni za period 2018. - 2022. g. po kvartalima²

Izvor: European Central Bank; Obrada FMF

Prema prvim procjenama Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine³, Bosna i Hercegovina je u 2022. godini ostvarila realni BDP prema rashodovnom pristupu u visini od 37,5 mlrd. KM, te je u odnosu na prethodnu godinu ostvarila realni rast od 4%. Ukoliko promatramo strukturu BDP – a prema rashodovnom pristupu primjetan je pozitivan trend rasta potrošnje stanovništva i bruto investicija (4,9% i 12,7% u odnosu na prethodnu godinu), što je posljedica rasta zaposlenosti i plata. No, rast domaće potražnje uvijek rezultira jačom uvoznom komponentom što uz nedovoljan rast izvoza nema pozitivan efekat na rast BDP, budući da je uvoz roba i usluga odbitna stavka u strukturi BDP –a i negativno doprinosi rastu.

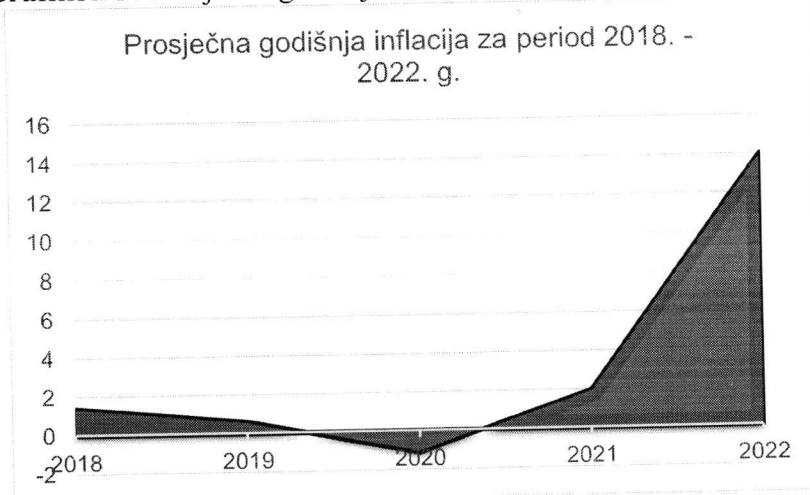
Potrošačke cijene u 2022. godini u BiH bilježe skokoviti rast, a inflacija doseže svoj maksimum na godišnjem nivou u mjesecu oktobru sa stopom od 17,4%, nakon čega usporava. Prosječna godišnja inflacija na nivou BiH u 2022. g. iznosila je 14%. Najviši rast cijena na godišnjem nivou bilježe odjeljci: Prijevoz 25,4%, te Hrana i bezalkoholna pića 21,4%.⁴ Grafičkim prikazom u nastavku predstavljen je trend kretanja prosječnih stopa inflacije u BiH u za period 2018. – 2022. g.

² Podaci o kretanju cijena preuzeti sa web stranice <https://sdw.ecb.europa.eu/>

³ BHAS: Bruto domaći proizvod, rashodni pristup, kvartalni podaci, od 30.03.2023. god. (prema lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2015.)

⁴ BHAS; Tematski bilten br.9.; Indeks potrošački cijena u BiH 2022. g.; Sarajevo 2023. g.

Grafikon 3: Prosječna godišnja inflacija za period 2018. – 2022. g.

Izvor BHAS; Obrada FMF

U nastavku teksta, tabelarno i grafički predstavljene su glavni makroekonomski parametri Federacije BiH za period 2019. – 2022. g. te projekcije za tekuću godinu i srednjoročno razdoblje.

Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji Federacije BiH 2019.-2022. g. (u %)

Makroekonomski indikator	2019	2020	2021	2022
BDP realni rast	2,8	-3,6	8,1	3,9
Index industrijske proizvodnje	-2,8	-5,9	9,8	1,2
Index potrošačkih cijena	0,6	-0,9	2,1	14,9
Izvoz roba	-3,7	-9,8	39,3	26,5
Uvoz roba	4,4	-15,7	29,5	34,8
Pokrivenost uvoza izvozom	55	58,8	63,3	59,4
Stopa registrovane nezaposlenosti	37,1	38,2	37,2	35,1

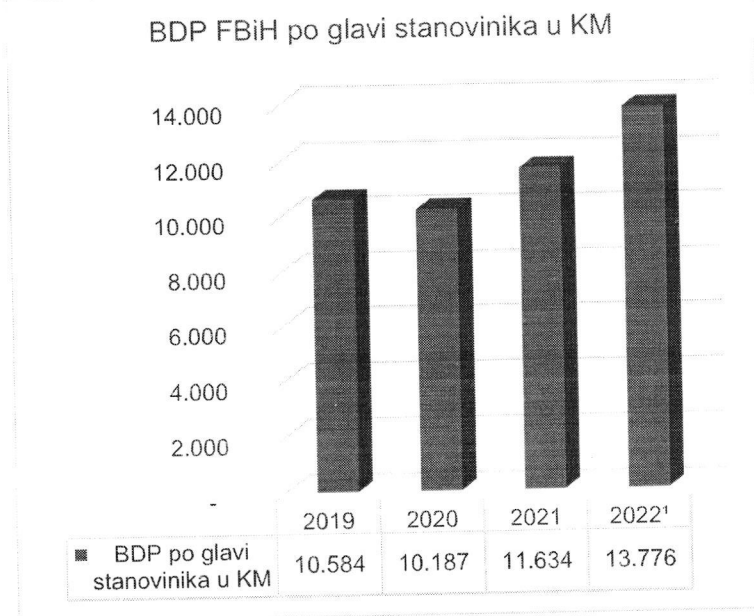
Izvor: Podaci FZS, obrada FMF

Prema posljednjim raspoloživim podacima procijenjena vrijednost BDP- a Federacije BiH (lančano povezane vrijednosti u cijenama 2015) iznosi 22,9 mlrd. KM i viša je za 3,9% u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji realni rast bruto dodane vrijednosti u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je u sljedećim područjima: Informacije i komunikacije 13,3% te Trgovina na veliko i malo; Prijevoz i Djelatnosti pružanja smještaja i hrane od 7,8%. Pad od 0,8% zabilježen je u području: Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov.⁵

U nastavku izvještaja ispod teksta grafički su prikazane vrijednosti BDP- a FBiH po glavi stanovnika za period 2019. – 2022. g.

⁵ FZS; Tromjesečni BDP, IV tromjesečje 2022. g., Broj: 10.3.4.; Sarajevo, 31.03.2023. g.

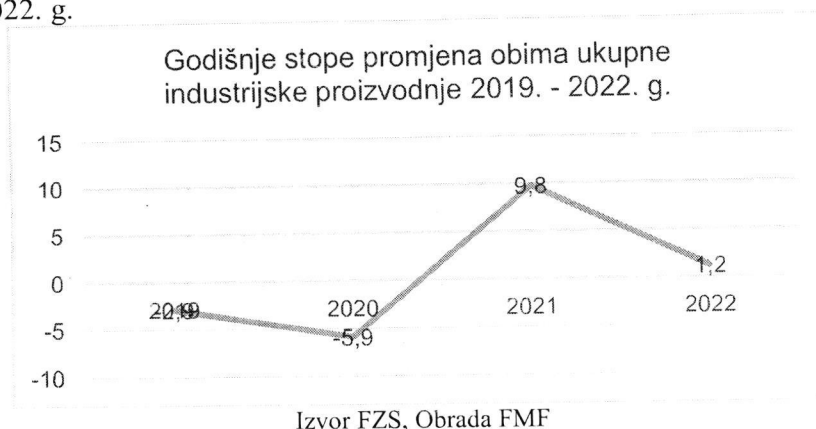
Grafikon 5: BDP FBiH po glavi stanovnika u KM 2019. - 2022. g

Izvor: FZS, obrada FMF

Indeks obima **industrijske proizvodnje** u FBiH za period I-XII 2022. g. u odnosu na isti period prethodne godine bilježi rast od 1,2%. Industrijska proizvodnja bilježi rast u svim oblastima, izuzev oblasti: Energija gdje bilježi pad od 10,4%. Najviši rast na godišnjem nivou ostvaren je u oblasti: Kapitalni proizvodi od 10,2%. Promatrano prema područjima i oblastima KD 2010, za isti promatrani period pad bilježe područja djelatnosti: Vađenje rude i kamena od 6% i Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom od 11,7%, a rast: Prerađivačka industrija od 4,7%.⁶ U nastavku izvještaja ispod teksta linijskim dijagramom predstavljene su godišnje stope promjena obima ukupne industrijske proizvodnje za period 2019. - 2022. g.

Grafikon 6: Godišnje stope promjena obima ukupne industrijske proizvodnje 2019. - 2022. g.

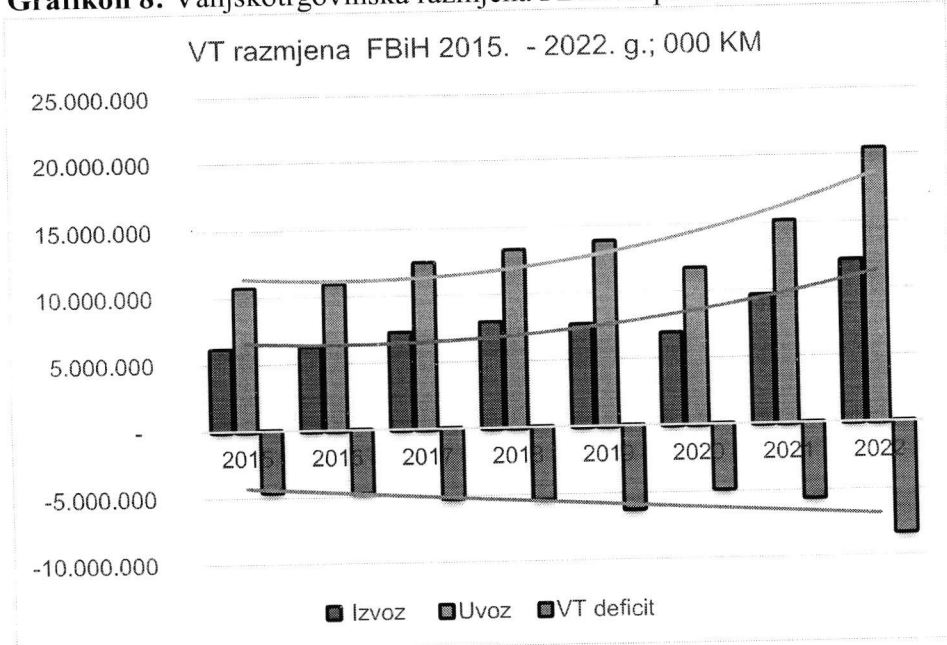

Izvor FZS, Obrada FMF

⁶ FZS: Indeksi obima industrijske proizvodnje za 2022. g. ; Revidirani podaci; Br.:9; Objava 03.03.2022.

U 2022. g. ukupan **izvoz** u FBiH iznosio je 12,1 mlrd. KM, dočim je ukupan **uvoz** iznosio 20,4 mlrd. KM. Prema godišnjoj analizi izvoz je porastao za 26,5%, a uvoz za 34,8%. Ovakav rast najvećim dijelom je rezultat visokog rasta cijena u 2022. godini. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 8,3 mlrd. KM i viši je u odnosu na prethodnu godinu za 49%. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 59,4% i manja je u odnosu na prethodnu godinu za oko 3,9% p/p.⁷ Najveći izvozni partneri Federacije BiH su Njemačka i Hrvatska, a uvozni Italija i Njemačka. U nastavku izvještaja grafički je predstavljen uvoz, izvoz te vanjskotrgovinski deficit Federacije BiH za period 2015. - 2022. g.

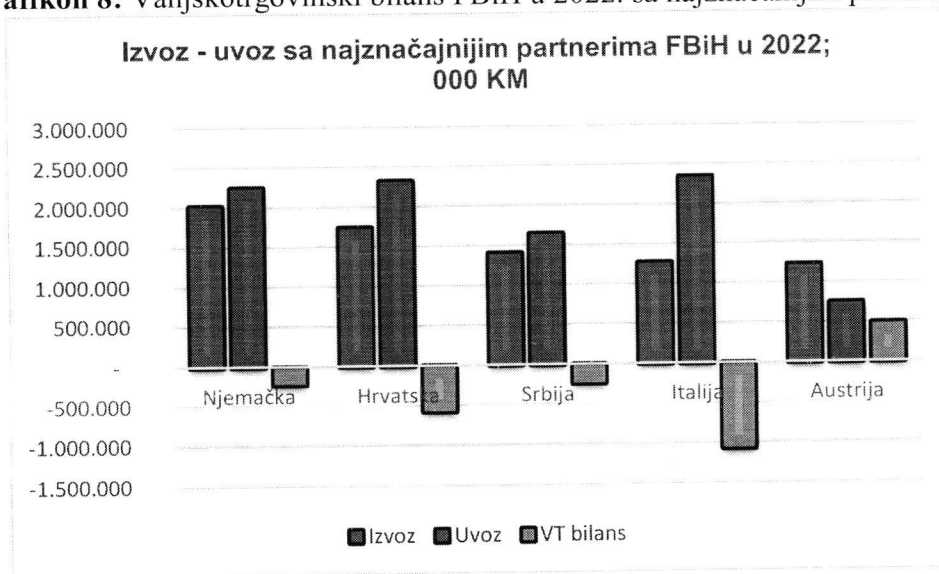
Grafikon 8: Vanjskotrgovinska razmjena FBiH za period 2015. - 2022. g.

Ispod teksta u nastavku izvještaja stupčastim dijagramom predstavljen je vanjskotrgovinski bilans Federacije sa 5 najznačajnijih partnera u 2022. godini. Vanjskotrgovinski suficit od dolje prikazanih partnera Federacije BiH ostvaren je jedino u razmjeni sa Austrijom, dočim je najviši deficit zabilježen u trgovinskoj razmjeni sa Italijom.

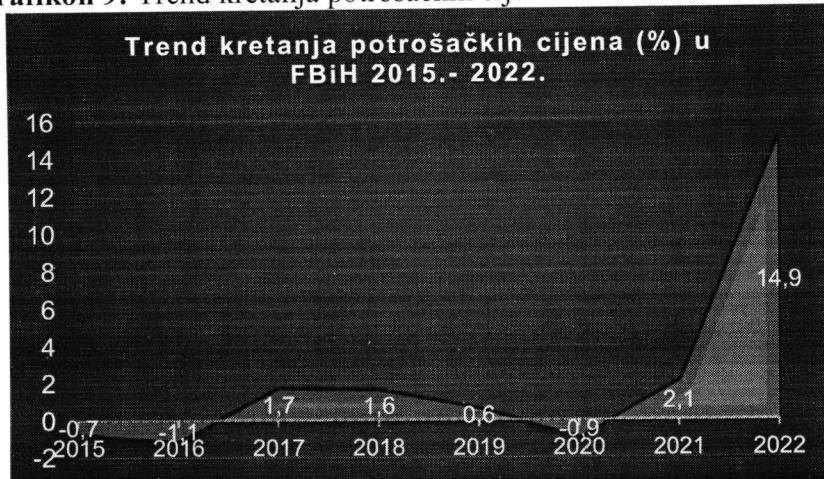
⁷FZS: Robna razmjena sa inozemstvom; broj: 16.1.12.; Objava 20.1.2023.

Grafikon 8: Vanjskotrgovinski bilans FBiH u 2022. sa najznačajnijim partnerima

Nakon deflacije u 2020. g. u 2021. g. **inflacija** je startala sa prosječnom godišnjom vrijednošću od 2,1%. U oktobru mjesecu 2022. g. doseže svoj vrhunac sa rekordnom stopom na godišnjem nivou od 19,1%. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku prosječna godišnja inflacija u 2022. godini iznosila je 14,9%.⁸ Ispod teksta grafički je prikazan trend kretanja potrošačkih cijena u FBiH 2015. - 2022. g.

Grafikon 9: Trend kretanja potrošačkih cijena u FBiH 2015. - 2022. g.

⁸ FZS: Indeksi potrošačkih cijena; Decembar 2023.: Broj: 7.1.12.; Sarajevo, Objava, 20.01.2023. g.

U nastavku izvještaja tabelarno su predstavljeni indeksi potrošačkih cijena po odjeljcima Klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP)⁹ na godišnjem nivou u 2022. godini.

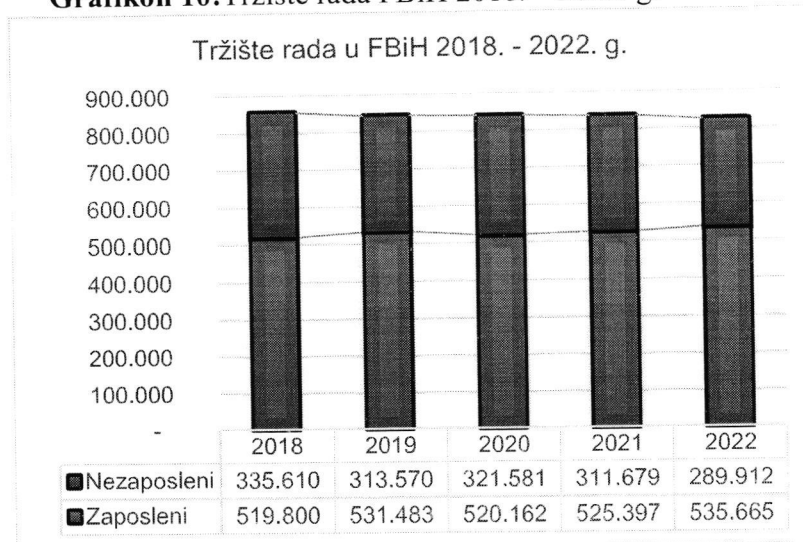
Tabela 3. Indeksi potrošačkih cijena po odjeljcima Klasifikacije lične potrošnje prema namjeni na godišnjem nivou u 2022. g.

Odjeljak	2022/2021
Hrana i bezalkoholna pića	21,6
Alkoholna pića i duhan	1,9
Odjeća i obuća	-6,6
Stanovanje, voda, el.energija, plin i dr.energenti	19
Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	9,1
Zdravstvo	2,8
Prijevoz	24,8
Komunikacije	-0,1
Rekreacija i kultura	6
Obrazovanje	1,8
Restorani i hoteli	9,2
Ostala dobra i usluge	6

Izvor. FZS, obrada FMF

Analiza **tržišta rada** u FBiH ukazuje na rast prosječnog broja zaposlenih od 2% u 2022. godini, te na pad aktivnog stonovništva od 1,4%, i pad broja nezaposlenih od 7% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna registrovana stopa nezaposlenosti u FBiH u 2022. g. iznosi 35,1% ili iskazano u apsolutnoj vrijednosti iznosi 289.912 nezaposlenih lica.¹⁰ Ispod teksta grafički je prikazano tržište rada FBiH 2018. – 2022. g.

Grafikon 10: Tržište rada FBiH 2018. – 2022. g.

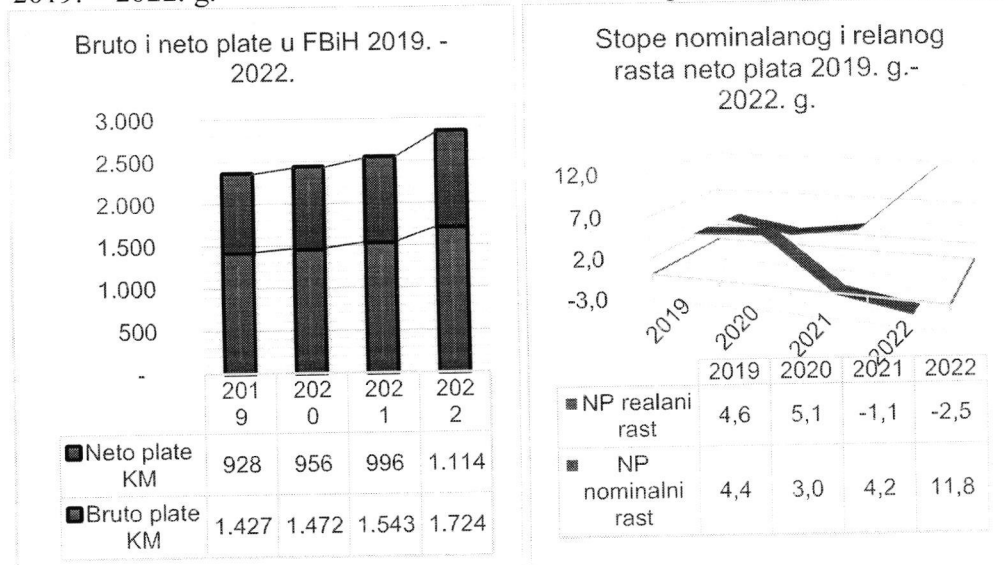
Izvor: FZS, obrada FMF

⁹ COICOP – Classification of Individual Consumption by Purpose

¹⁰ FZS: Zaposleni i nezaposleni; decembar 2022.: broj: 8.2.12.; Sarajevo, objava, 16.02.2023. g.

Daljnja analiza tržišta rada u segmentu **plata** otkriva veliki jaz između stopa nominalnog i realnog rasta neto plata. Razlog za ovakav nesklad leži u činjenici da rast realnih stopa neto plata nije pratio rast stopa inflacije. U nastavku izvještaja dat je grafički prikaz bruto i neto plata u apsolutnim vrijednostima za period 2019.- 2022. g., te stopa nominalnog i realnog rasta neto - plata za period 2019. - 2022. g.¹¹

Grafikon 11: Bruto i neto plate u FBiH; **Grafikon 12:** Stope nominalnog i realnog rasta neto plata u FBiH; 2019. – 2022. g.

Izvor: FZS, obrada FMF

Posljedice geopolitičke krize koja je kulminirala sukobom u Ukrajini odrazile su se na privredni rast zemalja članica EU, a indirektno i na naš region. Budući da su dvije naj snažnije evropske ekonomije Njemačka i Italija snažno ovisile o uvozu ruskih energenata, daljnje usporavanje ekonomske aktivnosti u ovim zemljama teško da je izbjegljivo. No, obzirom da je riječ o dva najznačajnija vanjskotrgovinska partnera Bosne i Hercegovine, negativne posljedice na privredni rast naše zemlje realno su očekivane. Ipak, kada analiziramo strukturu BDP – a evidentno je da je najznačajnija komponenta BDP – a finalna potrošnja, a činjenica da je rast bosanskohercegovačke privrede zasnovan uglavnom na ovoj komponenti govori u prilog tome da bi efekti negativnih eksternih događanja u određenoj mjeri trebali biti nešto blaži.

Prema projekcijama Evropske banke za obnovu i razvoj iz februara 2023. godine očekivana **stopa realnog BDP** rasta u Bosni i Hercegovini za period 2023/24. iznosi 2% i 3%.¹² Nešto optimističnije projekcije stopa rasta realnog BDP prezentirala je Svjetska banka - projicirani rast u 2023. g. iznosi 2,5%, u 2024. godini 3%, te u 2025 3,5%.¹³ U nastavku izvještaja ispod teksta tabelarno su predstavljene projekcije najznačajnijih makroekonomskih indikatora za period 2023. – 2026. g.

¹¹ FZS; Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plata zaposlenih po područjima KD 2010, decembar; Sarajevo, 16.02.2023; Broj: 8.01.12.

¹² Regional Economic Prospects; February 2023.

¹³ World Bank Group; Europe and Central Asia, Economic Update; Spring 2023.

Tabela: 4: Projekcije najznačajnijih makroekonomskih indikatora BiH za period 2023. – 2026.

Indikator	2023	2024	2025	2026
Realni rast BDP – a %	2	2,7	3	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	6,1	3,1	2,2	1,9
Realni rast uvoza u %	4,7	5,7	5,7	5,9
Realni rast izvoza u %	6,6	8,3	8,5	8,1

Izvor: DEP mart 2023, obrada FMF

Kako je energija daleko najsnažniji pokretač inflacije daljnje kretanje cijena najviše će ovisiti o razvoju situacije vezane za rat u Ukrajini, te od sposobnosti EU da realizuje svoje planove vezane za prelazak na upotrebu obnovljivih izvora energije (energija vjetrova, solarna energija, hidroenergija, energija oceana, geotermalna energija, biomasa i biogoriva).

U 2023. godini očekuju se niže cijene energenata, a to bi utjecalo na smanjenje proizvodnih troškova i u konačnici dovelo do pada potrošačkih cijena. Uz pretpostavku stabilnih cijena komunalija u 2023. godini u Bosni i Hercegovini može se očekivati usporavanje inflacije u odnosu na prethodnu godinu od 6,1% g/g.¹⁴ Prama izvještaju Svjetske banke¹⁵ očekivana prosječna stopa inflacije za period 2023. – 2025. g. iznosi 3%; (2023 5%, 2024 2,1%, te 2025 1,9%), pod pretpostavkom smirivanja eksternih i internih faktora.

Projekcije indikatora za naredni srednjoročni period su sačinjene na osnovu projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH iz marta 2023. godine i projekcija relevantnih međunarodnih institucija (MMF-a i Svjetske banke iz aprila, Evropske komisije iz februara 2023. god.)

U nastavku teksta je tabelarni prikaz nominalnog i realnog BDP-a FBiH i stopa rasta istih za razdoblje 2022. – 2026. god.

Tabela 5. BDP FBiH; procjena za 2022. g. i projekcije za razdoblje 2023. – 2026. g.

Indikator	Procjena		Projekcije		
	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
Nominalni BDP u mil. KM	29.681	31.689	33.400	35.365	37.408
Nominalni rast u %	17,6%	6,8%	5,4%	5,9%	5,8%
Realni BDP u mil. KM	26.201	30.353	32.650	34.502	36.602
Realni rast u %	3,9%	2,3%	3,0%	3,3%	3,5%

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

¹⁴ DOB; Makroekonomske projekcije 2024. – 2026 g.; mart 2023.¹⁵ World Bank Group; Europe and Central Asia; April 2023

Posljedice geopolitičke krize te sukobi u Ukrajini rezultirali su energetskim problemima koji su promijenili tok ekonomskih kretanja. Uvođenje sankcija ruskom energetskom sektoru, dodatno su smanjile ponudu energenata u EU te uzrokovali snažan inflatorni šok. U narednom periodu kretanje ekonomskih aktivnosti u EU najviše će ovisiti o razvoju ratnih dešavanja u Ukrajini, ali i o radu na energetskej tranziciji¹⁶ i realizaciji Zelenog plana EU 2019.

Osim globalnih uvjeta koji diktiraju privredna kretanja, a koji ujedno predstavljaju glavni utjecajni faktor na privredni rast BiH te samim tim i Federacije BiH, institucionalni kapaciteti u provedbi strukturnih reformi svakako će imati jaki odraz na tendenciju ekonomskih kretanja za programski period.

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH iznosila je 14,9. Obzirom da je inflacija uvoznog karaktera, te da snažno ovisi o daljnjem razvoju situacije vezane za energetske krizu, daljnje kretanje inflacije bit će određeno vanjskim faktorima i u znatnoj mjeri utjecat će na domaća ekonomska zbivanja.

Povoljniji globalni trend ekonomskih kretanja u svijetu pozitivno bi se odrazio na tok ekonomskih kretanja u našoj zemlji i zbog tradicionalno jakog priliva sredstava od transfera iz inostranstva. Povoljnija ekonomska situacija u svijetu dodatno bi osnažila doznake iz inostranstva i jaču potrošnju dijaspore tokom boravka u domovini te bi na taj način utjecala na ekonomiju BiH, a samim tim i Federacije BiH.

Kako je privreda BiH i Federacije BiH oslonjena na privatnu potrošnju kao glavnu značajku rasta (manjim dijelom na investicije), analiza posljednjih statističkih podataka tržišta rada u segmentu plata ukazuje da bi efekti ove komponente na realni rast BDP – a Federacije BiH mogli imati nešto manji značaj u odnosu na prethodne godine. Naime, kako je prikazano u prethodnom poglavlju, značajan rascjep između nominalnih i realnih stopa rasta neto plata zabilježen je u 2022. g. Kako pojava ovog jaza nije pozitivan pokazatelj standarda građana, ukoliko bi došlo do produbljivanja istog, negativan odraz na privatnu potrošnju realno je očekivan. No, kako je cilj tokom nastupajućeg perioda ograničiti rast javne potrošnje putem fiskalne konsolidacije, uz smanjenje javnih rashoda i povećanje javnih prihoda, preusmjerenjem sredstava na investicionu potrošnju moglo bi promijeniti strukturu rasta budućeg BDP – a. U tom slučaju investicije bi uz unapređenje poslovnog ambijenta mogle ostvariti značajan rast, a samim tim i veći doprinos očekivanom rastu BDP – a. U srednjoročnom razdoblju očekuje se da će javne investicije igrati značajniju ulogu u podsticanju ekonomskog rasta. Izgradnja putne infrastrukture te energetske projekti u srednjoročnom vremenskom razdoblju znatno bi trebali povećati udio javnih investicija u strukturi BDP – a.

Imajući u vidu navedeno realna stopa proiciranog rasta Federacije BiH u 2023. g iznosit će 2,3%, a za period 2024. – 2026. g. prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3,3%.

Prateći najnovije zvanične makroekonomske prognoze iz marta 2023. godine, preuzete od strane Direkcije za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine, kao i pozitivne tekuće trendove naplate u prvom kvartalu 2023. godine, izvršeno je revidiranje projekcija prihoda za tekuću godinu i pripremljene su srednjoročne projekcije za period 2024.-2026. godina. Projekcije se temelje na postojećim

¹⁶ Podrazumijeva aktivnosti prema smanjenju emisija CO₂, primarno kroz energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije.

poreznim politikama, a obuhvataju prihode budžeta svih nivoa vlasti u Federaciji BiH, prihode vanbudžetskih fondova, te javne prihode ostalih korisnika, koji ih naplaćuju. U projicirani okvir nisu uključena javna preduzeća i sredstva iz primitaka.

Tabela 2. Konsolidirane projekcije ukupnog okvira javnih prihoda u Federaciji BiH za 2023. g. i period 2024. – 2026. godine

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA			
	2023	2024	2025	2026
I POREZNI PRIHODI	5.877.312.408	6.185.183.932	6.506.559.115	6.862.737.894
1. Prihodi od indirektnih poreza	4.450.323.671	4.649.159.910	4.844.829.821	5.056.778.539
1.1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	3.346.079.793	3.632.772.513	3.965.316.582	4.289.096.240
1.2. Prihodi od indirektnih poreza za servisiranje vanjskog duga	890.112.352	797.358.797	653.953.339	534.688.399
1.3. Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	212.293.800	218.028.600	224.559.900	231.993.900
1.4. Ostali indirektni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	1.837.726	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2. Prihodi od direktnih poreza	1.426.988.737	1.536.024.021	1.661.729.294	1.805.959.355
2.1. Porez na dobit	580.367.945	599.596.561	621.858.217	647.426.411
2.2. Porez na dohodak	678.976.784	764.617.665	861.855.438	973.820.180
2.3. Porez na imovinu	38.581.927	39.835.840	41.190.258	42.652.513
2.4. Porez na naslijeđe i poklon	6.933.998	7.185.356	7.456.603	7.749.274
2.5. Porez na promet nepokretnosti	119.544.761	123.788.600	128.368.778	133.310.976
2.6. Ostali direktni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	2.583.322	1.000.000	1.000.000	1.000.000
II DOPRINOSI	5.070.052.679	5.585.597.672	6.149.611.061	6.774.972.394
1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2.824.237.329	3.104.576.862	3.409.637.395	3.748.328.590
2. Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.012.655.343	2.222.914.444	2.454.328.364	2.710.495.358
3. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	233.160.007	258.106.366	285.645.302	316.148.445
III NEPOREZNI PRIHODI	1.291.517.287	1.315.580.450	1.317.411.451	1.340.429.016
1. Takse	143.570.873	146.631.819	149.897.261	153.380.711
1.1. Administrativne takse	34.428.201	35.387.026	36.425.636	37.549.367
1.2. Sudske takse	31.698.284	32.791.874	33.955.986	35.195.379
1.3. Komunalne takse	62.798.287	63.394.870	63.997.122	64.605.094
1.4. Boravišna taksa	2.971.163	3.125.961	3.293.512	3.474.985
1.5. Ostale takse	11.674.939	11.932.087	12.225.006	12.555.886
2. Naknade i članarine	552.662.009	569.489.731	587.771.485	607.480.838
2.1. Naknade od priredivanja igara na sreću	29.871.975	31.021.314	32.273.171	33.635.849
2.2. Vodne naknade	56.650.676	59.086.655	61.716.011	64.554.947
2.3. Naknade za ceste	80.432.777	82.604.462	84.958.689	87.507.450
2.4. Naknade za korištenje autocesta	41.814.394	43.821.484	45.990.648	48.336.171
2.5. Naknade za tehnički pregled vozila	1.151.233	1.169.653	1.190.122	1.212.734
2.6. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	34.567.626	36.156.668	37.833.727	39.603.102
2.7. Naknade za vatrogastvo	872.166	899.203	928.427	959.994
2.8. Naknade za zaštitu okoliša	25.538.354	26.036.352	26.583.115	27.181.235
2.9. Naknade za korištenje šuma	19.903.315	20.138.174	20.500.662	20.869.673
2.10. Naknade za zemljište, izgradnju i zauzimanje javnih površina	71.760.460	73.296.134	74.864.671	76.466.775
2.11. Koncesione naknade	29.268.687	29.760.401	30.305.016	30.905.055
2.12. Naknade iz oblasti veterinarstva i poljoprivrede	4.659.800	4.736.686	4.821.947	4.915.975
2.13. Naknade iz oblasti vodenog prevoza	72.849	72.870	72.892	72.913
2.14. Članarine turističkim zajednicama	7.359.181	7.568.182	7.794.471	8.039.217
2.15. Članarine obrtničkih komora	962.326	985.903	1.010.058	1.034.804
2.16. Ostale naknade	147.776.190	152.135.588	156.927.859	162.184.942
3. Novčane kazne	49.053.361	49.941.227	50.920.075	51.994.489
4. Ostali neporezni prihodi	546.231.044	549.517.673	528.822.630	527.572.979
4.1. Prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	350.693.739	360.317.416	336.485.652	331.855.806
4.2. Prihodi od iznajmljivanja materijalne imovine	31.938.104	32.816.402	33.784.485	34.848.697
4.3. Prihodi od pružanja javnih usluga i vlastiti prihodi	94.355.218	96.383.855	98.552.492	100.868.476
4.4. Neplanirane uplate prihoda	69.243.983	60.000.000	60.000.000	60.000.000
UKUPNO (I + II + III):	12.238.882.374	13.086.362.054	13.973.581.627	14.978.139.304
% promjene (g/g)	9,61%	6,92%	6,78%	7,19%

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Tako u 2022. godini, ukupno očekivano ukupno ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH iznosi 12.238,9 mil. KM i u poređenju sa ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 9,6% ili za 1.072,6 mil. KM. Prateći očekivani ekonomski rast u Bosni i Hercegovini od prosječnih 3% na godišnjem nivou u periodu 2024.-2026. godina, pretpostavlja se da će prosječna stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 6,9% (**2024:** 6,9%; **2025:** 6,7% i **2026:** 7,2%).

Očekivana naplata prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa Uprave za indirektno oporezivanje u 2023. godini iznosi 4.236,2 mil. KM i u odnosu na 2022. godinu pretpostavlja rast za 3,7% ili za 150,1 mil. KM. Nakon odbitka planiranih sredstava namijenjenih otplati vanjskog duga u iznosu od 890,1 mil. KM, projekcija ukupnog raspoloživog dijela prihoda od indirektnih poreza za dalju raspodjelu korisnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno njihovu budžetsku potrošnju, iznosi 3.346,1 mil. KM i u odnosu na 2022. godinu manja je za 5,8% ili za 205,1 mil. KM.

Prateći plan ukupne naplate prihoda na Jedinštenom računu, pretpostavljen od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), kao i projekciju kretanja koeficijenta učešća Federacije Bosne i Hercegovine u međuentiteskoj raspodjeli, baziranog na prognozama ostvarenja krajnje potrošnje, predviđa se da će u 2024. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju Bosne i Hercegovine biti veća za 4,6%, dok pod pretpostavkom značajnog smanjenja uticaja inflancije, očekivane stope kretanja u 2025. i 2026. godini iznose 4,3% i 4,4%.

Plan prihoda Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2023. godinu po osnovu ovog poreza iznosi 261,8 miliona KM, dok je po novoj Revidiranoj projekciji dostavljenoj od strane Federalnog ministarstva finansija projiciran prihod od indirektnih poreza u iznosu od 256,2 miliona KM.

U tri naredne fiskalne godine ovi iznosi su projicirani na 283 miliona KM u 2024. godini, 314,6 miliona KM u 2025. godini, te 340,3 miliona KM u 2026. godini.

U tabeli 8. dat je detaljan prikaz projekcije prihoda od indirektnih poreza Zeničko-dobojskog kantona i općina / gradova Kantona pojedinačno s Jedinštenog računa za 2023. godinu, te projekcije prihoda za period 2024.-2026. godina¹⁷.

Tabela 5: Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele s Jedinštenog računa u KM

VRSTA PRIHODA	Plan	Projekcija		
	2023.	2024.	2024.	2025.
I.1. Kantonalni budžet	256.203.835	283.087.260	314.607.825	340.296.471
I.2. Općinski/gradski budžeti	45.529.170	49.430.117	53.954.953	58.360.530
1.2.1. Breza	1.749.605	1.899.511	2.073.393	2.242.691
1.2.2. Doboju Jug	445.149	483.290	527.530	570.604
1.2.3. Kakanj	4.888.188	5.307.008	5.792.812	6.265.812

¹⁷Raspodjela prihoda za kantone i općine / gradove pojedinačno urađena je u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22). Alokacija pojedinačnih iznosa svakog korisnika za 2023. godinu i period 2024-2026. godina izvršena je u skladu sa koeficijentima raspodjele iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2023. godinu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 99/22).

1.2.4. Maglaj	2.972.356	3.227.028	3.522.430	3.810.047
1.2.5. Olovo	1.343.899	1.459.045	1.592.606	1.722.647
1.2.6. Tešanj	5.071.319	5.505.830	6.009.834	6.500.554
1.2.7. Usora	715.619	776.934	848.054	917.300
1.2.8. Vareš	1.104.420	1.199.047	1.308.808	1.415.676
1.2.9. Visoko	4.547.282	4.936.894	5.388.818	5.828.830
1.2.10. Zavidovići	4.750.135	5.157.127	5.629.211	6.088.852
1.2.11. Zenica	14.103.900	15.312.325	16.714.016	18.078.764
1.2.11. Žepče	3.837.298	4.166.078	4.547.441	4.918.753

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13) svim općinama/gradovima Zeničko-dobojskog kantona je ustupljen dio uplaćenog prihoda od poreza na dohodak u iznosu od 34,46%, dok je općini Žepče ustupljen u iznosu od 44,46%.

Plan prihoda Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2023. godinu po osnovu ovog poreza iznosi 54,5 miliona KM, dok je po novoj Revidiranoj projekciji dostavljenoj od strane Federalnog ministarstva finansija projiciran prihod od poreza na dohodak u iznosu od 58,3 milion KM.

U 2024. godini projiciran je ukupan iznos prihoda po osnovu poreza na dohodak od 66,6 miliona KM, 75,9 miliona KM u 2025. godini i 86,7 miliona KM u 2026. godini.

U sljedećoj tabeli je navedene su projekcije za period 2024.-2026. godina za Zeničko-dobojski kanton i općine / gradove Kantona¹⁸.

Tabela 10: Prihodi od poreza na dohodak u KM

Vrsta prihoda	Plan	Projekcija		
	2023.	2024.	2025.	2026.
1. Porez na dohodak	89.006.178	101.687.762	115.911.825	132.387.312
1.1. Kantonalni budžet	58.334.649	66.646.159	75.968.610	86.766.644
1.2. Općinski/gradski budžeti	30.671.529	35.041.603	39.943.215	45.620.668

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

3. PROJEKCIJA PRIHODA BUDŽETA GRADA ZAVIDOVIĆI ZA PERIOD 2022.-2026. GODINE

Ukupni prihodi i primici u Budžetu Grada Zavidovići u 2023. godini planirani su u iznosu od 14.676.779,41 KM, ostvareni prihodi i primici u 2022. godini iznose 14.260.213,00 KM.

Prihodi i primici za 2024. godinu procjenjuju se u iznosu od 15.151.005,00 KM.

¹⁸ Projicirani iznosi za budžete jedinica lokalne samouprave iskazani na osnovu minimalnog udjela, propisanog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22). Kanton u skladu sa svojim propisima može vršiti raspodjelu većeg iznosa.

U tabeli koja slijedi navedene su projekcije prihoda i primitaka za Budžet Grada Zavidovići za period 2022. - 2026. godine.

		Ostvareno 2022.	Plan Budžeta 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
I	POREZI	8.073.924,00	8.238.440,00	8.946.005,00	9.781.403,00	10.610.500,00
1	Indirektni porezi sa Jedinstvenog računa	5.532.208,00	5.552.240,00	5.819.955,00	6.310.853,00	6.750.000,00
2	Porez na dohodak	1.636.644,00	1.690.350,00	2.035.000,00	2.300.000,00	2.600.000,00
3	Porez na dobit	27,00	1.800,00	1.000,00	500,00	500,00
4	Porezi građana	905.042,00	994.000,00	1.090.000,00	1.170.000,00	1.260.000,00
5	Ostali porezi	3,00	50,00	50,00	50,00	
II	NAKNADE I TAKSE	1.290.793,00	2.074.952,00	2.000.000,00	2.100.000,00	2.150.000,00
1	Naknade i takse	1.290.793,00	2.074.952,00	2.000.000,00	2.100.000,00	2.150.000,00
III	NOVČANE KAZNE	238.976,00	732.167,62	705.000,00	705.000,00	705.000,00
1	Novčane kazne	38.857,00	3.200,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
2	Ostali prihodi	200.119,00	728.967,62	700.000,00	700.000,00	700.000,00
IV	OSTALI NEPORESKI PRIHODI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ostali neporeski prihodi			0,00	0,00	0,00
V	FINANSIRANJE I TRANSFERI	4.140.643,00	2.073.218,79	3.000.000,00	3.200.000,00	3.500.000,00
1	TRANSFRI	4.140.643,00	2.073.218,79	3.000.000,00	3.200.000,00	3.500.000,00
VI	KAPITALNI PRIMICI I PRODAJE STALNIH SREDSTAVA	515.877,00	1.558.001,00	500.000,00	500.000,00	400.000,00
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI)	14.260.213,00	14.676.779,41	15.151.005,00	16.286.403,00	17.365.500,00

4. PROJEKCIJA RASHODA BUDŽETA GRADA ZAVIDOVIĆI ZA PERIOD 2022.-2026. GODINE

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima, te se predlaže okvirna struktura budžeta s osvrtom na plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalne izdatke.

Raspoloživa sredstva lokalne samouprave su uvijek manja od sredstava potrebnih da se ostvare svi ciljevi zajednice, pa se kontinuirano moraju analizirati prioritetne potrebe i donositi odluke koje će biti pretpostavka, da se ostvare prioritetni ciljevi.

U skladu s prognozom prihoda za period 2024.-2026. godine, urađene su i projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji za period 2024. – 2026. godina.

U tabeli koja slijedi navedene su projekcije rashoda i izdataka za Budžet Grada Zavidovići za period 2022. - 2026. godine po ekonomskoj klasifikaciji:

R.B.	Ekonomski kod		OSTVARENO 2022. GODINA	PLAN 2023. GODINA	PROJEKCIJA		
					2024. GODINA	2025. GODINA	2026. GODIN A
1		UKUPNO PLAĆE I NAKNADE (2+3+4)	3628310,00	3921806,35	4250000,00	4654000,00	4920000,00
2	611100	Bruto plaće	2808997,00	3073146,75	3367650,91	3685557,16	3879533,85
3	611200	Naknade	508817,00	499747,29	500000,00	550000,00	600000,00
4	612000	Doprinosi	310496,00	348912,31	382349,09	418442,84	440466,15
5	613000	MATERIJALNI TROŠKOVI	2143939,00	2448647,00	2565000,00	2680000,00	2800000,00
6	614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI (7+8+9+10)	5274458,00	4394300,00	3.995.543,25	4407307,15	4699037,04
7	614400 614500 614600	Subvencije	484060,00	722000,00	500000,00	600000,00	650000,00
8	614200	Transferi pojedincima	1273163,00	1541000,00	1500000,00	1700000,00	1800000,00
9	614100	Transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	2926463,00	1593000,00	1620000,00	1730000,00	1870000,00
10	614300 614700 614800	Ostali tekući transferi	590772,00	538300,00	375543,25	377307,15	379037,04
11	615100,615200 615300,615400, 615500,615600, 615700	Kapitalni transferi	253370,00	341114,52	350000,00	400000,00	450000,00
12	616000	Izdaci za kamate					
13	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2756085,00	3424718,79	3866005,00	4022403,00	4375500,00
14	823000	Izdaci za otplatu dugova	0,00	76192,07	74456,75	72692,85	70962,96
15	822000	Izdaci za finansijsku imovinu					
16		Ostalo		70000,68	50000,00	50000,00	50000,00
		UKUPNO (1+5+6+11+12+13+14+15+16)	14056162,00	14676779,41	15151005,00	16286403,00	17365500,00

U tabeli koja slijedi navedene su projekcije rashoda i izdataka za Budžet Grada Zavidovići za period 2022. - 2026. godine po funkcionalnoj klasifikaciji:

	IZVRŠENJE 2022. GODINA	PLAN 2023. GODINA	PROJEKCIJA 2024. GODINA	PROJEKCIJA 2025. GODINA	PROJEKCIJA 2026. GODINA
1 Opšte vladine usluge (2+3+4)	5439329,00	6439213,62	6735000,00	7000000,00	7400000,00
2 Opšte javne usluge	4542740,00	6025213,62	6295000,00	6540000,00	6850000,00
3 Održavanje	855530,00	180000,00	190000,00	200000,00	250000,00
4 Javni red i sigurnost	41059,00	234000,00	250000,00	260000,00	300000,00
5 Društvene djelatnosti (6+7+8+9+10)	7640819,00	7245565,79	7450000,00	8200000,00	8840000,00
6 Obrazovanje	885340,00	1121100,00	1180000,00	1200000,00	1250000,00
7 Zdravstvo	185953,00	227400,00	240000,00	250000,00	270000,00
8 Socijalna pomoć i zaštita	2536094,00	1422000,00	1500000,00	1600000,00	1650000,00
9 Stambene i komunalne usluge	3416226,00	3846065,79	3900000,00	4500000,00	5000000,00
10 Kultura, rekreacija i religija	617206,00	629000,00	630000,00	650000,00	670000,00
11 Ekonomske usluge (12+13+14+15+16)	251960,00	225000,00	200000,00	250000,00	280000,00
12 Gorivo i energija					
13 Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	234987,00	200000,00	200000,00	250000,00	280000,00

14	Ruda i mineralni resursi					
15	Transport i komunikacije					
16	Ostali ekonomski poslovi i usluge	16973,00	25000,00			
17	Ostala potrošnja (zaštita okoliša)	724054,00	767000,00	766005,00	836403,00	845500,00
	UKUPNA POTROŠNJA (1+5+11+17)	14056162,00	14676779,41	15151005,00	16286403,00	17365500,00

Potrošnja za bruto plate i naknade, prema okvirnom budžetu, se procjenjuje na 4,25 mil. KM u 2024. godini, što predstavlja 28,05% ukupnog Budžeta Grada.

	OSTVARENO 2022. GODINA	PLAN 2023. GODINA	PROJEKCIJA		
			2024. G.	2025. G.	2026. G.
UKUPNE PLATE, NAKNADE I DOPRINOSI (BRUTO)	3119493,00	3422059,14	3750000,00	4104000,00	4320000,00
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	103,00	103,00	104,00	105,00	106,00
PROSJEČNA PLATA (bruto)	2523,86	2768,66	3004,81	3257,14	3396,23

U narednom periodu ne predviđa se značajnije povećanje broja zaposlenih

Potrošnja za materijal i usluge, prema okvirnom budžetu, se procjenjuje na 2,56 mil. KM u 2024. godini, što predstavlja 16,93% ukupnog Budžeta Grada.

Ukupno projicirani tekući transferi u 2024. godini, prema okvirnom budžetu, iznose 3,99 mil. KM, što predstavlja 26,37% ukupnog Budžeta Grada.

U strukturi planiranih tekućih transfera za 2024. godinu, najveći dio se odnosi na transfere iz oblasti socijalne zaštite, pitanja povratka izbjeglih i raseljenih lica, transfere iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta, transfere iz oblasti rješavanja pitanja prava pripadnika boračke populacije (transferi drugim nivoima vlasti i pojedincima) i ostale tekuće transfere.

Ukupni kapitalni transferi i kapitalni izdaci, prema okvirnom budžetu, se projiciraju na 4,21 mil. KM u 2024. godini, što predstavlja 27,83% ukupnog Budžeta Grada, a ostali rashodi i zaduživanje (garancija JKP Radnik) se planiraju u iznosu od 0,82% ukupnog Budžeta Grada KM.

Budžet je glavni instrument za određivanje politika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi prevode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

Suočen sa prioritetima i zahtjevima korisnika budžetskih sredstava, koji prevazilaze nivo raspoloživih resursa, Gradonačelnik je obavezan da donese odluke o tome koje su prioritetne politike. Gradske službe su imale obavezu pripremiti i dostaviti Službi za upravu finansija, budžet i trezor, svoje prijedloge prioriteta potrošnje za period 2024.-2026. godine, što je osnov za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2024. - 2026. godine, te su na taj način utvrđeni i ključni prioriteti za raspodjelu budžeta za 2024. godinu i za naredne godine. Korisnici budžetskih sredstava su utvrdili svoje prioritetne prijedloge potrošnje (za postojeće i nove programe / aktivnosti), kao i moguće uštede / opcije smanjenja za programe manjeg prioriteta, kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta, te dostavili Službi za upravu finansija, budžet i trezor, koja je izvršila usaglašavanje prijedloga sa projiciranim prihodima.

Osnovni cilj je zadržati pravac razvoja Grada Zavidovići kao lokalne zajednice koja je sposobna zadovoljiti potrebe građana u svim sferama od lokalnog značaja i u okvirima koji proističu iz zakonskih obaveza i općih akata.

Dosljedno provoditi akte i dokumente sa posebnim akcentom na Strategiju integriranog razvoja Grada Zavidovići za period 2017-2026., kao i sektorskih strategija i drugih programa i planova u okviru koje su jasno definirani strateški ciljevi:

SC 1. Razvoj komunalne i poslovne infrastrukture, jačanje ekonomskih aktivnosti (razvoj industrije, MSP, turizma i poljoprivrede) i povećanje zaposlenosti,

SC 2. Prepoznatljiv imidž Zavidovića, kao otvoreneog grada sa razvijenom društvenom infrastrukturom, raznovrsnom turističkom ponudom i efikasnom lokalnom upravom, orijentiranom prema EU integracijama,

SC 3. Razvijena zajednica koja živi u čistom i zdravom okolišu i svoj razvoj bazira na održivom korištenju prirodnih bogatstava i energetske efikasnosti.

Ciljeve Strategije nemoguće je provesti bez izvora finansiranja zbog čega je važno povezati strateško i programsko planiranje. Strateški planovi službi za upravu i drugih gradskih organa za razdoblje 2024.-2026. godine, odnosno Strategija u cijelosti će biti povezana s budžetom za isto razdoblje.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike putem limita koji se dodjeljuju gradskim službama i drugim korisnicima budžeta predstavljaju sponu između strateških prioriteta i budžeta, te predstavljaju prvi korak u osiguranju alokacije budžetskih sredstava na one ciljeve kojima će se postići najveći učinak u prioritarnim područjima.

U skladu sa strateškim opredjeljenjima Grada Zavidovići ekonomska politika u srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena i na osiguravanje optimalnog okruženja za razvoj konkurentne privrede na području Grada, a što, između ostalog podrazumijeva, podršku razvoju malog i srednjeg poduzetništva, poticanje razvoja poljoprivrede u ruralnim područjima grada, te značajniju podršku promociji turizma i razvoju turističke infrastrukture. U funkciju razvoja potrebno je staviti i novostečeni status grada sa povoljnim poslovnim okruženjem, te iskoristiti sve pogodnosti koje BFC certifikat donosi općinama sa ovim statusom.

GRADONAČELNIK

(M.P.)

doc. dr. Hašim Mujanović, s.r.

Obradio: Amira Tadić, s.r.

Kontrolisao: Midhat Bajramović, s.r.